

VERKLARING VAN EEN PAAR ZEILTERMEN

Omdat het in dit boek onder andere over zeilen gaat, is het misschien handig een paar veelvoorkomende termen bij het zeilen uit te leggen.

Maak je geen zorgen: het boek staat helemaal niet vol met allerlei ingewikkelde technische details, en ook als je nog nooit gezeild hebt begrijp je vast wel wat er aan de hand is. Maar om het verhaal echt goed te kunnen meebeleven kan een klein beetje kennis van de zeiltermen geen kwaad.

Hier dus wat begrippen, in willekeurige volgorde:

Boeg: De voorkant van het schip, ook wel de voorsteven genoemd.

Achterschip: Het achterste deel van het schip, inclusief het achterdek waarop de roerganger staat.

Bakboord en **stuurboord:** De linker- en de rechterkant van het schip, gezien als je op het dek met je gezicht naar de boeg staat. Er bestaan allerlei ezelsbruggetjes om te onthouden welk van de twee aan welke kant is, maar de eenvoudigste is wel dat in 'stuurboord' de r van rechts zit en in 'bakboord' de k van links.

Dwarsgetuigd: Bij een dwarsgetuigd schip staan de zeilen dwars op de lengterichting van het schip (zoals bij de wolvenschepen van de Skandiërs).

Langsgetuigd: Bij een langsgetuigd schip staan de zeilen in de lengterichting van het schip (zoals bij de *Reiger*).

Ra: Rondhout aan de bovenkant van het zeil van een dwarsgetuigd schip.

Gaffel: Rondhout aan de bovenkant van het zeil van een langsgetuigd schip, zoals de *Reiger*.

Romp: Het karkas van een schip.

Kielbalk: De 'ruggengraat' van de romp.

Roer: Het 'stuur' van het schip. Het roerblad zit met roerpennen bevestigd, meestal aan de achtersteven, en steekt in het water.

Helmstok: Het handvat waarmee het roer kan worden bestuurd.

Verschansing: Het deel van de zijkant van een schip dat boven het dek uitkomt.

Korvij nagels: Houten klossen waar touwen aan vast worden gemaakt.

Oploeven: Naar de wind toe draaien.

Afvallen: Van de wind af draaien.

Loefzijde: Kant van het schip waar de wind vandaan komt.

Lijzijde: Kant van het schip die van de wind is afgekeerd.

Benedenwinds: Gebied (ten opzichte van jezelf) waar de wind heen gaat.

Overstag gaan: Het schip zodanig een andere kant op sturen dat het door de wind heen draait. Je kunt niet met je schip recht tegen de wind in varen. Daarom moet je steeds overstag gaan en zo bereik je al zigzaggend je bestemming.

Halzen: Als een schip overstag gaat, draait het door de windrichting heen om van koers te veranderen. Bij halzen draait het schip juist van de wind weg, in een veel grotere boog. Voor wolvenschepen, die er niet op gebouwd waren dat de wind vol van voor in het zeil blies, was halzen een veiligere manier om overstag te gaan.

Windvaan: Wimpel op de achtersteven die de windrichting aangeeft.

Strijken: De zeilen neerlaten.

Reven: Een deel van het zeil op de ra of de gaffel binden, waardoor het oppervlak van het zeil kleiner wordt. Dit gebeurt als het erg hard waait.

Reefknuttels: Touwtjes in een rechte lijn naast elkaar, op ongeveer een derde van het zeil, waarmee een stuk van het zeil kan worden opgebonden als besloten wordt om te reven.

Val: Touw waarmee het zeil gehesen wordt.

Schoot: Touw waarmee je het zeil kunt straktrekken.

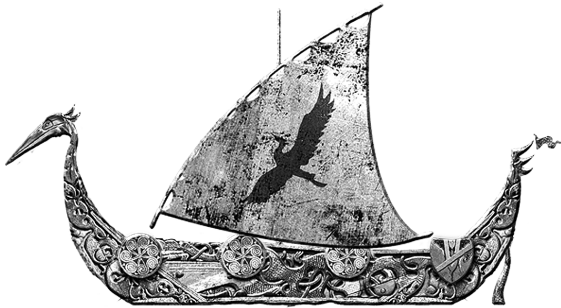
Stag: Dik touw van de top van de mast naar een bevestigingspunt op het dek. Er waren vroeger een **voorstag** en een **achterstag**. Je mag zelf raden welke naar welk deel van het schip leidde.

Tuig of tuigage: Nee, dit is niet de grootste onruststoker aan boord, maar een verzamelnaam voor alle zeilen, touwen en rondhouten (mast, ra, gaffel, giek) op een schip.

Zo, nu weet je zo'n beetje hoe het bij het zeilen allemaal heet. Welkom aan boord en veel plezier met de wereld van *Broederband*!

John Flanagan

DEEL 1

DE BELOFTE

HOOFDSTUK 1

Twaalf jaar eerder

De *Wolfswind* doemde als een schim op uit de schemering van de ochtendmist.

Met het zeil opgedoekt en de ra tot op het dek gestreken, slechts voortbewogen door vier riemen, gleed het wolvenschip stilletjes op het strand af. De vier roeiers haalden hun riemen na elke slag maar een paar centimeter uit het water, om zo het geluid van de weer in zee vallende druppels tot een minimum te beperken. Ze waren de meest ervaren roeiers die Erak had en ze waren eraan gewend een vijandelijke kust zo onopvallend mogelijk te benaderen.

En in het plunderseizoen waren alle kusten vijandelijk.

De roeiers waren zo behendig dat het voornaamste geluid het kabbelen van de kleine golfjes tegen de houten scheepsromp was. In de boeg zat Svengal met twee andere bemanningsleden, op hun hurken en volledig bewapend, turend in de verte op zoek naar de vage lijn waar het water en het strand elkaar raakten.

Het gebrek aan branding zou het bereiken van land dan wel vereenvoudigen, maar een beetje extra lawaai was best welkom geweest, dacht Svengal. Bovendien zou een witschuimende zee de kustlijn in het vage licht beter zichtbaar hebben gemaakt. Even later zag hij het strand en stak hij een gebalde vuist omhoog.

Achterop zag Erak, aan het roer, hoe zijn tweede man eerst vijf vingers in de lucht stak, daarna vier, daarna drie, en zo aangaf hoe groot de afstand tot het strand was.

‘Riemen strijken.’

Erak sprak de woorden op normale toon uit, in tegenstelling tot het gebulder waarmee hij gewoonlijk opdrachten uitdeelde. In het middendeel van het wolvenschip gaf zijn bootsman Mikkell de opdrachten door. De vier riemen rezen als één geheel uit het water op en stonden in een oogwenk verticaal, zodat eventueel lekwater in het schip zou vallen en niet in zee, waar het meer lawaai zou veroorzaken. Enkele seconden later gleed de voorstevan van het schip zachtjes in het zand. Erak voelde de trilling van het contact met de kust door het dek heen aan zijn voeten.

Svengal en zijn twee metgezellen sprongen als katten over de boeg op het natte zand. De twee metgezellen slopen het strand op en zochten met hun ogen de omgeving links en rechts af, klaar om te waarschuwen als ze een of andere hinderlaag ontdekten. Svengal pakte het kleine strandanker aan dat een van de mannen aan boord voor hem liet zakken. Hij liep twintig passen het strand op, zette zich schrap tegen het ankertouw om het strak te spannen en sloeg het schopvormige ankerblad in het harde zand.

De nu aan de boeg vastgelegde *Wolfswind* helde door de druk van een zacht briesje een tikkeltje naar één kant over.

‘Links veilig!’

‘Rechts veilig!’

De twee mannen die aan land waren gegaan gaven hun bevindingen door. Ze hoefden nu niet zachtjes meer te doen. Svengal controleerde het deel van het land waar hij verantwoordelijk voor was en voegde zijn bevindingen bij die van de andere twee.

‘Vooruit veilig!’

Aan boord knikte Erak tevreden. Hij had aan het strand geen gewapende ontvangst verwacht, maar het kon nooit kwaad de

nodige voorzorgsmaatregelen te nemen. Juist door zijn voorzichtigheid was hij de afgelopen jaren zo'n succesvolle plunderaar geweest, en had hij maar zo weinig van zijn manschappen verloren.

'Goed,' zei hij, terwijl hij zijn schild van de verschansing tilde en aan zijn linkerarm bevestigde, 'laten we gaan.'

Hij stak snel de lengte van het schip over naar de boeg, waar inmiddels een loopplank naar het strand was neergelegd. Hij schoof zijn zware strijdbijl in de leren lus aan zijn riem en klom soepel over de verschansing en via de loopplank naar het strand. Zijn bemanning volgde hem en stelde zich in het zand achter hem op. Er was geen reden om bevelen uit te delen, want ze hadden dit allemaal al veel vaker gedaan.

Svengal sloot zich bij hen aan. 'Geen mens te zien, baas,' berichtte hij.

Erak gromde wat. 'En zo hoort het ook. Ze moeten allemaal druk bezig zijn in Alti Boski.'

Hij sprak de naam uit zoals hij dat altijd deed, zonder veel belangstelling voor de manier waarop het Iberisch eigenlijk hoorde te klinken. De stad waar het om ging, heette in werkelijkheid Alto Bosque, en was een tamelijk onbelangrijk marktplaatsje dat zo'n tien kilometer zuidelijker lag, op de hoge beboste heuvel waaraan het zijn naam ontleende.

Een dag eerder waren zeven van zijn bemanningsleden daar met de roeiboort aan land gegaan. Ze hadden bliksemsnel de markt geplunderd en zich daarna weer snel naar de kust teruggetrokken. Alto Bosque beschikte niet over een eigen garnizoen, dus had men een afgezant naar Santa Sebillla gestuurd; daar beschikte men wel over een klein leger. Het was Eraks bedoeling dat die krijgers naar Alto Bosque zouden worden overgeplaatst, waarna hij met zijn mannen ongehinderd Santa Sebillla kon plunderen.

Santa Sebillla was ook maar een klein plaatsje, waarschijnlijk

zelfs nog kleiner dan Alto Bosque. In de loop der jaren had het echter een benijdenswaardige reputatie opgebouwd vanwege de kwaliteit van de sieraden die men er maakte. Langzaam maar zeker trokken steeds meer handwerkslieden en ontwerpers naar Santa Sebillà, en zo was het plaatsje uitgegroeid tot een belangrijk centrum voor het ontwerpen en maken van sieraden van goud en edelstenen.

Zoals de meeste Skandiërs had Erak weinig belangstelling voor het ontwerp of de fabricage van sieraden, maar hij had wél erg veel belangstelling voor goud, en hij wist dat er zich daarvan een onevenredige hoeveelheid in Santa Sebillà bevond – veel meer in elk geval dan in zo'n klein stadje gebruikelijk was. De ambachtslieden en ontwerpers waren erbij gebaat dat er altijd een ruime voorraad was van de ruwe materialen waarmee ze werkten, zoals goud, zilver en edelstenen. Erak was een verwoed voorstander van de herverdeling van rijkdom, althans als een groot deel ervan zijn kant op kwam, en daarom was hij al wekenlang bezig geweest met de voorbereiding van deze plundertocht.

Hij keek nog een keer achterom. De vier man sterke ankerwacht stond naast de boeg van de *Wolfswind* en zou het schip blijven bewaken, terwijl de rest van het gezelschap landinwaarts trok. Hij knikte, tevreden dat alles in orde was.

'Stuur je verkenners vooruit,' zei hij tegen Svengal. Zijn tweede man gebaarde naar zijn twee metgezellen dat ze de groep plunderaars voor moesten gaan.

Het strand liep licht omhoog, naar een rij lage struiken en bomen. De verkenners holden naar de begroeiing toe, inspecteerden daarvandaan het land erachter en gebaarden toen naar de groep dat alles veilig was. Het land was hier tamelijk vlak, maar een paar kilometer landinwaarts rees uit de vlakte een keten van lage heuvels op. De toppen daarvan werden al beschenen door de eerste roze zonnestralen. Ze lagen achter op hun

schema, dacht Erak. Hij had het stadje al voor zonsopkomst willen bereiken, omdat de mensen dan nog slaapdronken zouden zijn, naar hun bed verlangden, en zich nog niet goed hadden voorbereid op de uitdagingen die deze dag hun zou bieden.

‘Ons tempo moet omhoog,’ zei hij zakelijk, waarop de groep zich in twee rijen achter hem opstelde en gestaag hollend voorwaarts ging. De verkenner bleven voortdurend een meter of vijftig voor de grote groep plunderaars uit gaan. Erak had al vastgesteld dat er voor een redelijk omvangrijke groep gewapende mannen nergens plaats was om zich te verstoppen. Toch was hij liever te voorzichtig dan roekeloos.

De verkenner gebaarden dat de kust veilig was, waarna ze over een lage heuvelrug trokken. En daar, in de verte, lag Santa Sebillà.

De huizen waren gebouwd van gebakken klei en daarna afgewerkt met witkalk. In de loop van de dag zouden ze onder de gloeiende Iberische zon blakeren en er bijna oogverblindend wit uitzien. In het vroege ochtendlicht oogden ze echter saai, grijs en aards. De stad was zonder duidelijk plan gebouwd, en in de loop der jaren gewoon ontstaan doordat iedereen zijn huizen en schuren bouwde waar dat het handigst uitkwam. Het resultaat was een chaotische aaneenschakeling van smalle steegjes, huizen, bijgebouwen en slingerende, willekeurig aangelegde straten. Erak had echter geen belangstelling voor de opeenhoping van huizen en winkels. Hij was op zoek naar het magazijn, een groot gebouw aan de rand van het stadje waar het goud en de edelstenen opgeslagen lagen.

En daar stond het. Het was groter dan de overige gebouwen, en afgesloten met een omvangrijke, met koper beslagen deur. Erak wist dat er normaal gesproken een wachter bij de deur stond, maar blijkbaar had zijn afleidingsmanoeuvre het gewenste resultaat opgeleverd en waren alle krijgers uit het stadje verdwenen. Het enig denkbare verzet kon komen vanuit

een kasteeltje, dat op een klif op een kilometer afstand van het plaatsje stond. Daar waren mogelijk enkele gewapende mannen. Het kasteel was echter eigendom van een tamelijk onbelangrijke Iberische edelman, en dat die in deze omgeving woonde was puur toeval. Erak wist dat veel Iberische edelen zich superieur aan de rest van de bevolking waanden en op de gewone mensen neerkeken, en dus vermoedde hij dat de kasteelheer en zijn hofhouding zo min mogelijk met de handwerkslieden in Santa Sebilla te maken wilden hebben. Ze kochten wel hun sieraden, maar gingen verder niet met hen om en zouden hen in geval van nood ook vast niet beschermen.

Ze gingen rechtstreeks op het magazijn af. Bij een zijstraatje stuitte ze op een slaperige inwoner die een met een onmogelijk zware stapel brandhout bepakte ezel voortdreef. Het duurde even voordat de man, die met gebogen hoofd liep en nog half sliep, begreep wat de aanwezigheid van deze eenheid van verbeteren kijkende, zwaarbewapende zeewolven betekende. Toen tot hem doordrong wat hij zag, viel zijn mond open van verbazing, en keek hij de groep verder bewegingloos aan. Uit zijn ooghoek zag Erak hoe twee van zijn mannen zich uit het gelid losmaakten. De man met zijn stapel brandhout zou echter weinig schade kunnen aanrichten.

‘Laat hem met rust,’ zei hij, en de mannen sloten zich weer bij de anderen aan.

Geprikkeld door het geluid van Eraks stem liet de man de teugel van de ezel los en holde het smalle steegje weer in waaruit hij tevoorschijn was gekomen. Terwijl hij zo snel mogelijk zo ver mogelijk van de plundersaars vandaan probeerde te komen, bleef het zachte geluid van zijn blote voeten op de harde aarde nog lang hoorbaar.

‘Maak die deur open,’ beval Erak even later, bij het magazijn.

Mikkel en Thorn kwamen naar voren. Mikkel, die als wapen het liefst een zwaard gebruikte, leende een bijl van een van